

Валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы

Күшін жойған

Қазақстан Республикасының 2005 жылғы 13 маусымдағы N 57 Заңы. Күші жойылды - Қазақстан Республикасының 2018 жылғы 2 шілдедегі № 167-VI Заңымен (01.07.2019 бастап қолданысқа енгізіледі).

Ескерту. Күші жойылды – ҚР 02.07.2018 № 167-VI (01.07.2019 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

МАЗМҰНЫ

Осы Заң резиденттер мен резидент емесер валюталық құндылықтарға құқықтарын іске асырған кезде туындайтын қоғамдық қатынастарды реттейді, валюталық реттеу мен валюталық бақылаудың мақсаттарын, міндеттері мен тәртібін айқындайды.

1-тарау. ЖАЛПЫ ЕРЕЖЕЛЕР

1-бап. Осы Заңда пайдаланылатын негізгі ұғымдар

Осы Заңда мынадай негізгі ұғымдар пайдаланылады:

1) айырбастау пункттері – қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операциялары жүргізілетін арнайы жабдықталған орындар;

2) валюта - мемлекеттер заңды төлем құралы ретінде қабылдаған ақша бірліктері немесе банкноттар, қазынашылық билеттері және монеталар, оның ішінде бағалы металлдардан жасалған монеталар (айналыстан алынғандарын немесе алынатындарын, бірақ айналыста жүрген ақша белгілеріне айырбасталуға жататындарын қоса алғанда) түріндегі, қолма-қол және қолма-қол емес нысандардағы құнның ресми стандарттары, сондай-ақ шоттардағы, оның ішінде халықаралық ақша немесе есеп айырысу бірліктеріндегі қаражат;

3) валюталық құндылықтар :

шетел валютасы;

номиналы шетел валютасымен көрсетілген бағалы қағаздар және төлем құжаттары;

резидент емесер шығарған номиналы жоқ бағалы қағаздар;

тазартылған құйма алтын;

резиденттер мен резидент емесер арасында, сондай-ақ резидент емесер арасында олармен операциялар жасалған жағдайда қолданылатын, ұлттық валюта, номиналы ұлттық валютамен көрсетілген бағалы қағаздар және төлем құжаттары;

резиденттер мен резидент еместер арасында, сондай-ақ резидент еместер арасында олармен операциялар жасалған жағдайда қолданылатын резиденттер шығарған, номиналы жоқ бағалы қағаздар;

4) валюталық операциялар :

валюталық құндылықтарға меншік құқығының және өзге де құқықтардың ауысуына байланысты операциялар, сондай-ақ валюталық құндылықтарды төлем құралы ретінде пайдалану;

валюталық құндылықтарды, ұлттық валютаны, номиналы ұлттық валютамен көрсетілген бағалы қағаздарды және төлем құжаттарын, резиденттер шығарған, номиналы жоқ бағалы қағаздарды Қазақстан Республикасына әкелу, жіберу және аудару, сондай-ақ Қазақстан Республикасынан әкету, жіберу және аудару;

5) валюталық шарт - енгізілген өзгерістері мен толықтыруларын қоса алғандағы келісім, құрылтай құжаттары, сондай-ақ солардың негізінде және (немесе) оларды орындау үшін валюталық операциялар жүзеге асырылатын өзге де құжаттар;

5-1) келісімшарттың есептік нөмірі – валюталық операциялар бойынша есепке алуды және есептілікті қамтамасыз етуге арналған, уәкілетті банктің экспортты (импортты) көздейтін валюталық шартқа беретін тіркеу нөмірі;

б) коммерциялық кредиттер - тауарларды (жұмыстарды, қызметтер көрсетуді) берушілер (сатушылар) мен алушылар (сатып алушылар) арасында тікелей жүзеге асырылатын экспорт немесе импорт бойынша төлем мерзімін кейінге қалдыру немесе алдын ала ақы төлеу (аванстық төлем);

7) қаржы заемдары :

заемдар (коммерциялық кредиттерді қоспағанда);

шет елде халықаралық капитал нарықтарында қаражат тарту мақсатында құрылған, олардың еншілес ұйымдары енгізген банктердегі салымдар (депозиттер);

борышкердің міндеттемелерді орындауын қамтамасыз етуге берілетін ақша;

үшінші тұлғалардың тауарларды (жұмыстарды, қызметтер көрсетуді) сатып алуды және өзге де мәмілелерді қаржыландыруы, сондай-ақ үшінші тұлғалардың кредитор алдындағы борышкердің міндеттемелерін орындауы, соның нәтижесінде ақшаны және өзге де мүлікті сыйақымен немесе онсыз қайтару жөніндегі міндеттемесі орындалған тұлғаның осындай қаржыландыруды ұсынған және (немесе) осындай орындауды жүзеге асырған тұлғаға міндеттілігі туындайды;

қаржы лизингі, сондай-ақ кейіннен өтеуін төлеп сатып алумен жылжымайтын мүлікті жалдау (Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерімен жылжымайтын мүлікке теңестірілген не жатқызылған жылжымалы заттарды қоспағанда);

8) алып тасталды - ҚР-ның 2012.01.06 № 530-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

9) резидент еместер :

осы баптың 10) тармақшасында көрсетілмеген жеке тұлғалар, заңды тұлғалар, олардың филиалдары мен өкілдіктері;

егер оларды құру туралы халықаралық (мемлекетаралық) келісімде өзгеше айқындалмаса, халықаралық ұйымдар;

шет мемлекеттердің дипломатиялық және өзге де ресми өкілдіктері;

10) резиденттер :

Қазақстан Республикасының азаматтары, оның ішінде шет мемлекетте тұрақты тұру құқығына осы мемлекеттің заңнамасына сәйкес берілген құжаты бар Қазақстан Республикасының азаматтарын қоспағанда, шет елде уақытша жүрген немесе Қазақстан Республикасынан тыс жерлерде оның мемлекеттік қызметінде жүрген азаматтары;

Қазақстан Республикасында тұрақты тұру құқығына құжаты бар шетелдіктер және азаматтығы жоқ адамдар;

Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес құрылған, Қазақстан Республикасының аумағында тұрғылықты жері бар барлық заңды тұлғалар, сондай-ақ Қазақстан Республикасында және одан тыс жерлерде тұрғылықты жері бар олардың филиалдары мен өкілдіктері;

Қазақстан Республикасынан тыс жерлерде орналасқан Қазақстан Республикасының дипломатиялық, сауда және өзге де ресми өкілдіктері;

11) тікелей инвестициялар :

егер осындай салымдарды жүзеге асыратын тұлғаға осы заңды тұлғаның дауыс беретін акцияларының он және одан да көп проценті (қатысушылары дауысының жалпы санының он және одан да көп проценті) тиесілі болса немесе осындай салымдардың нәтижесінде тиесілі болатын болса, заңды тұлғаның акцияларын (қатысушыларының салымдарын) төлеуге зияткерлік шығармашылық қызметтің нәтижелеріне құқықтарды қоса алғанда, ақшаны, бағалы қағаздарды, заттарды, мүліктік құқықтарды және өзге де мүлікті салу;

осы заңды тұлғаның дауыс беретін акцияларының он және одан да көп проценті (қатысушылары дауысының жалпы санының он және одан да көп проценті) тиесілі тұлға жүзеге асыратын, заңды тұлғаның жарғылық капиталдан өзге капиталын ұлғайтуға әкелетін мүлікті салу;

12) уәкілетті банктер - Қазақстан Республикасында құрылған банктер және осы баптың 13) тармақшасында аталғандарды қоспағанда, валюталық

операцияларды, оның ішінде клиенттердің тапсырмалары бойынша жүргізілетін валюталық операцияларды, банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар;

13) уәкілетті ұйымдар – Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес құрылған, қызметінің айрықша түрі қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыру болып табылатын заңды тұлғалар;

14) ұлттық валюта - Қазақстан Республикасының валютасы;

15) шетел валютасы - шет мемлекеттің валютасы, сондай-ақ халықаралық ақша немесе есеп айырысу бірліктері;

16) шетелдік банктер - Қазақстан Республикасынан тыс жерде құрылған және өздері тіркелген мемлекеттердің заңнамасы бойынша банк операцияларын жүзеге асыруға құқығы бар банктер және өзге де қаржы институттары;

17) экспорт (импорт) - резиденттің резидент емеске (резидент еместің резидентке) тауарларды сатуы, жұмыстарды орындауы, қызметтер көрсетуі.

Ескерту. 1-бап жаңа редакцияда - ҚР-ның 2009.07.04. № 167-IV (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-баптан қараңыз), өзгерістер енгізілді - ҚР-ның 2012.01.06 № 530-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 16.05.2014 № 203-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізіледі) Зандарымен.

2-бап. Қазақстан Республикасының валюталық заңнамасы

1. Қазақстан Республикасының валюталық заңнамасы Қазақстан Республикасының Конституциясына негізделеді және осы Заң мен Қазақстан Республикасының өзге де нормативтік құқықтық актілерінен тұрады.

2. Егер Қазақстан Республикасы бекіткен халықаралық шартта осы Заңдағыдан өзгеше ережелер белгіленген болса, онда халықаралық шарттың ережелері қолданылады.

3-бап. Осы Заңның қолданылу аясы

Осы Заң Қазақстан Республикасының аумағында қолданыста болады және Қазақстан Республикасының резиденттері мен Қазақстан Республикасының аумағында валюталық операцияларды жүзеге асыратын резидент еместерге қолданылады.

Қазақстан Республикасынан тыс жерлерде осы Заң Қазақстан Республикасының резиденттеріне қолданылады.

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес енгізілген ерекше реттеу режимі шеңберінде қызметін жүзеге асыратын уәкілетті ұйымдарға және өзге де заңды тұлғаларға осы Заңның және осы Заңға сәйкес қабылданатын валюталық реттеу органының нормативтік құқықтық актілерінің нормалары ерекше реттеу режимінің шарттарында көзделген шекте қолданылады.

Ескерту. 3-бапқа өзгеріс енгізілді – ҚР 02.07.2018 № 168-VI (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

2-тарау. ВАЛЮТАЛЫҚ РЕТТЕУ

4-бап. Валюталық реттеудің мақсаттары мен міндеттері

1. Валюталық реттеудің мақсаты тұрақты экономикалық өсуге қол жеткізу және экономикалық қауіпсіздікті қамтамасыз ету жөніндегі мемлекеттің саясатына жәрдемдесу болып табылады.

2. Валюталық реттеудің міндеттері:

1) Қазақстан Республикасында валюталық құндылықтардың айналысының тәртібін белгілеу;

2) Қазақстан Республикасының дүниежүзілік экономикаға одан әрі кірігуі үшін жағдайлар жасау;

3) валюталық операциялар мен капитал легі жөніндегі ақпараттық базаны қамтамасыз ету болып табылады.

5-бап. Валюталық реттеу органдары

1. Қазақстан Республикасында валюталық реттеудің негізгі органы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі болып табылады.

2. Қазақстан Республикасының Үкіметі және өзге де мемлекеттік органдар валюталық реттеуді өз құзыреті шегінде жүзеге асырады.

3. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі және Қазақстан Республикасының Үкіметі осы Заңға сәйкес өз құзыреті шегінде резиденттер мен резидент еместер үшін міндетті нормативтік құқықтық актілер шығарады.

Валюталық реттеу органдары әзірлеген валюталық реттеу мәселелері жөніндегі нормативтік құқықтық актілер Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкімен міндетті түрде келісілуге тиіс.

4. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі валюталық реттеудің негізгі органы ретінде:

1) қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыру жөніндегі қызметті жүзеге асыру тәртібін және оған қойылатын талаптарды;

2) резиденттер мен резидент еместердің валюталық операцияларды жүзеге асыру тәртібін, соның ішінде валюталық реттеу режимдерін:

РҚАО-ның ескертпесі!

2) тармақшаның екінші абзацы Заңның 34-б. сәйкес 31.12.2006 дейін қолданылды.

лицензиялауды;

тіркеуді;

хабардар етуді;

3) Қазақстан Республикасының аумағында қызметін жүзеге асыратын резидент еместердің валюталық операцияларына мониторингті (валюталық мониторингті) жүзеге асыру тәртібін;

4) уәкілетті мемлекеттік органдармен келісім бойынша олардың құзыретіне сәйкес барлық резиденттер мен резидент еместердің орындауы үшін міндетті валюталық операциялар бойынша есепке алу және есептілік нысандарын белгілейді.

Жүзеге асырылу тәртібі осы Заңда белгіленбеген валюталық операциялар шектеусіз жүргізіледі.

Ескерту. 5-бапқа өзгерістер енгізілді - ҚР 2009.07.04 № 167-IV (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-баптан қараңыз); 16.05.2014 № 203-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен

6-бап. Қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыру жөніндегі қызметті жүзеге асыруға қойылатын талаптар

1. Қазақстан Республикасының аумағында қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыруды өздеріне берілген лицензияға немесе Қазақстан Республикасының заңдарымен берілген құқығына сәйкес шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыруға құқығы бар уәкілетті банктер және уәкілетті ұйымдар жүзеге асырады.

2. Уәкілетті ұйым қызметті Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі берген қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыру жөніндегі қызметті жүзеге асыруға лицензияның және оған уәкілетті ұйымның айырбастау пункті (пункттері) көрсетілетін қосымшаның (қосымшалардың) негізінде өздерінің айырбастау пункттері арқылы жүзеге асырады.

Лицензия алу үшін уәкілетті ұйымда айырбастау пунктінің болуы міндетті.

Уәкілетті ұйым өзінің айырбастау пункттері арқылы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі шығарған құймалардағы аффинирленген алтынды сатып алу және (немесе) сату жөніндегі операцияларды жүзеге асыруға құқылы.

3. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі уәкілетті ұйымдарды лицензиялау тәртібі мен шарттарын, қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыру жөніндегі қызметке қойылатын талаптарды, уәкілетті ұйымдардың Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі шығарған, құймалардағы аффинирленген алтынды сатып алу және (немесе) сату жөніндегі операцияларды жүргізу тәртібін, сондай-ақ уәкілетті банктің айырбастау пункттерін ашу, олардың қызметін тоқтата тұру, қайта бастау, оларды жабу туралы хабардар ету тәртібін қоса алғанда, Қазақстан Республикасында

қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыру қағидаларын белгілейді.

4. Уәкілетті ұйымдарға арналған біліктілік талаптары құрылтайшылардың құрамына, ұйымдық-құқықтық нысанына, жарғылық капитал мөлшеріне және оны қалыптастыру тәртібіне, айырбастау пункттерінің үй-жайына, жабдығына және персоналына қойылатын талаптарды, сондай-ақ бөлімшелерді құру және басқа да заңды тұлғаларға қатысу жөніндегі шектеулерді қамтиды.

5. Уәкілетті ұйымдар лицензияны және (немесе) лицензияға қосымшаны алу үшін Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне "Рұқсаттар және хабарламалар туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес айқындалған құжаттардан басқа осы Заңның 10-бабы бірінші бөлігінің 8), 9) тармақшаларында көзделген құжаттарды Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актісінде белгіленген шарттарда және тәртіппен ұсынады.

6. Қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыру жөніндегі қызметті жүзеге асыруға лицензияны (оған қосымшаны қоса алғанда) беру немесе лицензияны беруден бас тарту уәкілетті ұйым толық құжаттар топтамасын ұсынған күннен бастап отыз жұмыс күні ішінде жүзеге асырылады.

Жарамды лицензияға қосымша беру немесе лицензияны және (немесе) оған қосымшаны қайта ресімдеу немесе мұндай құжаттарды беруден бас тарту уәкілетті ұйым толық құжаттар топтамасын ұсынған күннен бастап он жұмыс күні ішінде жүзеге асырылады.

Лицензияны және (немесе) оған қосымшаны беруден, қайта ресімдеуден бас тартылған кезде өтініш берушіге жазбаша нысанда уәжді түрде жауап беріледі.

7. Лицензияны және (немесе) лицензияға қосымшаны беруден бас тарту үшін мыналар негіздер болып табылады:

- 1) осы Заңға сәйкес көзделген құжаттарды не мәліметтерді ұсынбау;
- 2) өтініш берушінің осы Заңға сәйкес белгіленген талаптарға сәйкес келмеуі;
- 3) Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген өзге де негіздер.

8. Уәкілетті банктер айырбастау пункттерін ашу, қызметін тоқтата тұру, қайта бастау, оларды жабу туралы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкін хабардар етеді.

Айырбастау пунктін ашу туралы хабарламаны уәкілетті банк айырбастау пунктін операциялар жүргізуді бастайтын күннен кешіктірмей жүзеге асырады. Хабарламаны Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі хабарлама жасалған күннен бастап он жұмыс күні ішінде уәкілетті банктің белгіленген үлгідегі құжатын – айырбастау пунктін куәлігін бере отырып растайды.

9. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актісімен қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыру жөніндегі қызмет бойынша, сондай-ақ уәкілетті ұйымдардың

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі шығарған, құймалардағы аффинирленген алтынды сатып алу және (немесе) сату жөніндегі операциялары бойынша ақпаратты беру нысандары мен тәртібі белгіленеді.

Ескерту. 6-бап жаңа редакцияда - ҚР 16.05.2014 № 203-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізіледі); өзгеріс енгізілді – ҚР 02.07.2018 № 168-VI (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен.

РҚАО-ның ескертпесі!

7-бап Заңның 34-б. сәйкес 31.12.2006 дейін қолданылды.

7-бап. Валюталық операцияларды лицензиялау

1. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі осы Заңның 4-тарауында көзделген валюталық операцияларға лицензиялар береді.

2. Валюталық операцияларға қатысушы резидент шоты ашылғанға дейін немесе тараптардың бірі шарт бойынша міндеттемелерді орындауды бастағанға дейін не осы Заңның 20-бабы 5-тармағының екінші бөлігінде, 7-тармағында және 25-бабы 3-тармағының 2) тармақшасында көрсетілген мерзім өткен күннен бастап күнтізбелік отыз күн ішінде лицензия алуға өтініш жасауға міндетті.

3. Резиденттер лицензия алу үшін Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне, "Лицензиялау туралы" Қазақстан Республикасының Заңында белгіленген құжаттардан басқа осы Заңның 10-бабы бірінші бөлігінің 1)-8), 10) тармақшаларында көзделген құжаттарды Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актісінде белгіленген шарттармен және тәртіппен ұсынады.

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі ұсынылған құжаттарда сілтеме жасалған құжаттарды қосымша сұратуға құқылы.

4. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі нормативтік құқықтық актіде:

1) осы Заңның 22-бабының 3-тармағына сәйкес лицензиялануға тиіс валюталық операциялардың көлемдеріне қатысты талаптарды;

2) осы Заңның 22-бабының 2-тармағына сәйкес лицензиялануға тиіс операцияларды резидент-клиенттің тапсырмасы бойынша оның мүддесіне және оның есебінен резидент еместің жүргізуі көзделетін, ол тіркелген мемлекеттің заңнамасы бойынша бағалы қағаздар нарығындағы кәсіби қызметті жүзеге асыруға құқығы бар резидент пен резидент емес арасындағы мәміле шарттарына қатысты талаптарды;

3) осы Заңның 25-бабына сәйкес лицензиялануға тиіс операциялар бойынша уәкілетті банктердегі шоттар арқылы валюталық операцияларды жүзеге асыруға мүмкіндіктің жоқтығына негіздеме ұсынудың талаптарын белгілейді.

5. Лицензия беруден бас тарту үшін мыналар негіз болып табылады:

1) осы Заңға сәйкес көзделген құжаттарды не өзге де ақпаратты ұсынбау;

2) жүргізілетін операцияның Қазақстан Республикасының заңнамасына сай келмеуі;

3) жүргізілетін валюталық операцияның және (немесе) өтініш берушінің осы Заңға сәйкес белгіленген талаптарға сай келмеуі;

4) осы Заңның 22 және 25-баптарына сәйкес лицензиялануға тиіс валюталық операцияларға қатысты салықтық берешектің, бюджет қаражатының, үкіметтік сыртқы қарыздардың есебінен берілген кредиттер бойынша және мемлекеттік кепілдіктерді орындауға байланысты туындаған талаптар бойынша мерзімі өткен берешектің болуы;

5) Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде көзделген өзге де негіздер.

Өтініш берушіге лицензия беруден бас тартылған жағдайда, бас тарту себептері көрсетіле отырып, жазбаша нысанда дәлелді жауап беріледі.

6. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актісінде лицензиялануға тиіс валюталық операциялардың ең аз сомасы, сондай-ақ берілген лицензияға сәйкес валюталық операция бойынша ақпарат ұсынудың нысандары мен тәртібі белгіленеді.

8-бап. Тіркеу режимі

Ескерту. 8-баптың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР-ның 2012.01.06 № 530-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

1. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі осы Заңның 4-тарауында аталған валюталық операцияларды тіркеуді жүзеге асырады.

2. Тіркеу режимі валюталық шартты тіркеуді және тіркелген валюталық шарт бойынша резиденттің кейіннен мәліметтер беруін қамтиды.

3. Валюталық операцияға қатысушы резидент Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне тіркеу үшін:

1) егер валюталық шартқа тіркеу режимі басынан бастап қолданылған жағдайда - тараптардың бірінің міндеттемелерді орындауы басталғанға дейін;

2) егер тараптардың бірінің міндеттемелерді орындауы валюталық шартқа тіркеу режимін қолдануға әкеп соққан жағдайда - осындай міндеттемені орындау басталғанға дейін;

3) егер тіркеу режимі валюталық шартқа өзгерістер және (немесе) толықтырулар енгізу нәтижесінде және валюталық шартқа тіркеу режимі қолданылған күннен бастап күнтізбелік отыз күн ішінде тараптардың бірінің міндеттемелерді орындауы қажет болған кезде қолданылған жағдайда - осындай міндеттемелерді орындау басталғанға дейін;

4) өзге жағдайларда - валюталық шартқа тіркеу режимі қолданылған күннен бастап күнтізбелік отыз күннен кешіктірмей өтініш беруге міндетті.

3-1. Егер резидент талапты басқаға беру немесе борышты аудару нәтижесінде тіркеу режимі қолданылған валюталық шарттың тарапы болса, онда ол Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне тиісті мәміле жасалған күннен бастап күнтізбелік отыз күннен аспайтын мерзімде тіркелу үшін өтініш жасауға міндетті.

4. Резиденттер валюталық операцияларды тіркеу үшін Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне осы Заңның 10-бабы бірінші бөлігінің 1)-4), 10) тармақшаларында көзделген құжаттарды Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актісінде белгіленген шарттармен және тәртіппен тапсырады.

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі ұсынылған құжаттарда сілтеме жасалған құжаттарды қосымша сұратуға құқылы.

5. Резидент құжаттардың толық топтамасын тапсырған күннен бастап он жұмыс күні ішінде тіркеу жүзеге асырылады.

Валюталық шартты тіркеген кезде өтініш берушіге белгіленген үлгідегі құжат - тіркеу куәлігі беріледі.

6. Алып тасталды - ҚР 16.05.2014 № 203-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

7. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актісінде мәміленің сомасына қатысты шекті мән белгіленіп, одан асып кеткен кезде валюталық шарт тіркелуге жатады, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі оларға қатысты хабарлама режимін белгілеуге құқылы тіркеу режимінен ерекше жағдайлар белгіленеді.

Ескерту. 8-бапқа өзгерістер енгізілді - ҚР-ның 2009.07.04. № 167-IV (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-баптан қараңыз), 2012.01.06 № 530-IV (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-баптан қараңыз); 16.05.2014 № 203-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен.

9-бап. Хабарлама режимі

Ескерту. 9-баптың тақырыбы жаңа редакцияда - ҚР-ның 2012.01.06 № 530-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

1. Хабарлама режимі валюталық операцияларға қатысушы резиденттердің және (немесе) уәкілетті банктердің, сондай-ақ клиенттер тапсырмасы бойынша валюталық операцияларды жүзеге асыратын бағалы қағаздар нарығына кәсіби қатысушылардың Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне валюталық шарт бойынша белгіленген нысанда ақпарат ұсынуын және жүргізілген операциялар мен валюталық шарттың өзгерістері туралы кейіннен ақпарат ұсынуын қамтиды.

Уәкілетті банктер және бағалы қағаздар нарығына кәсіби қатысушылар үшін, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актісінде белгіленген өзге де жағдайларда Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне тұрақты негізде есептер беру нысанында жүзеге асырылған валюталық операциялар туралы хабарлама беруге рұқсат етіледі.

2. Егер хабардар етілуге жататын валюталық операцияларға қатысты тұрақты негізде есептер нысанында хабардар ету талабы белгіленбесе, валюталық операцияға қатысушы резидент валюталық шарт жасалғаннан кейін, бірақ ол бойынша міндеттемелерді тараптардың бірі орындауды бастаған күннен бастап жеті жұмыс күнінен кешіктірмей Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі хабардар етуге міндетті. Егер хабарлама тәртібі валюталық шартқа ол бойынша міндеттемелерді орындау процесінде қолданылған болса - валюталық шарт бойынша жүзеге асырылатын валюталық операциялар хабарлануға тиісті күннен бастап күнтізбелік отыз күннен кешіктірмей хабарлайды.

Шетелдік банкте шот ашқан жағдайда хабардар ету осы Заңның 25-бабының 2-тармағында белгіленген жағдайлар мен мерзімде жүзеге асырылады.

Егер резидент талапты басқаға беру немесе борышты аудару нәтижесінде хабарлама режимі қолданылған валюталық шарттың тарапы болса, онда ол Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі тиісті мәміле жасалған күннен бастап күнтізбелік отыз күннен аспайтын мерзімде осындай валюталық шарт туралы хабардар етуге міндетті.

3. Тұрақты негізде есептер беру нысанында хабардар ету жағдайларын қоспағанда, хабарламаны растауды Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі резиденттің валюталық шарт туралы ақпаратты табыс еткен күнінен бастап жеті жұмыс күні ішінде жүзеге асырады. Бұл ретте, валюталық операцияға қатысушы резидентке белгіленген үлгідегі құжат - хабарлама туралы куәлік беріледі.

4. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі валюталық операциялардың жасалу мән-жайларын нақтылау мақсатында соның негізінде валюталық операциялар жүзеге асырылатын валюталық шартты талап етуге құқылы.

5. Уәкілетті банктер және (немесе) бағалы қағаздар нарығының кәсіби қатысушылары хабарлама туралы куәлік болмаған жағдайда клиенттердің валюталық операцияларын Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актісінде белгіленген тәртіппен Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне хабарлай отырып жүргізеді.

6. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актісінде мәміленің сомасына қатысты шекті мәні белгіленіп, одан асып кеткен кезде валюталық шарт хабарлануға жатады, хабарламаның нысаны мен тәртібі, сондай-ақ хабарлама режимінен ерекше жағдайлар белгіленеді.

Ескерту. 9-бап жаңа редакцияда - ҚР-ның 2009.07.04. № 167-IV (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-баптан қараңыз), өзгеріс енгізілді - ҚР-ның 2012.01.06 № 530-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен.

10-бап. Лицензия мен тіркеу куәлігін алу үшін талап етілетін құжаттар

Резиденттер қолма-қол шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыру жөніндегі қызметті жүзеге асыруға қойылатын талаптарға сәйкес, сондай-ақ осы Заңда белгіленген валюталық реттеу режимдерінің талаптарына сәйкес Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне мынадай құжаттарды ұсынады:

- 1) өтініш;
- 2) тігілген және қолтаңбамен (жеке және заңды тұлғалар үшін) және жеке кәсіпкерлік субъектілерін қоспағанда, заңды тұлғалар үшін мөрмен куәландырылған валюталық шарттың көшірмесі;
- 3) жеке басты куәландыратын құжаттың көшірмесі (валюталық операцияны жүзеге асыратын жеке тұлғалар үшін);
- 4) заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) туралы анықтама (заңды тұлғалар үшін);
- 5) заңды тұлғалар үшін – құрылтай құжаттарының (салыстыру үшін түпнұсқалар ұсынылмаған жағдайда нотариат куәландырған) көшірмесі;
- 6) алып тасталды - ҚР-ның 2007.01.12 № 224-IV Заңымен.
- 7) алып тасталды - ҚР-ның 2012.01.06 № 530-IV (2012.01.01 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңымен.
- 8) өтініш берушінің талаптарға, оның ішінде осы Заңда және Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актілерінде белгіленген біліктілік талаптарына сәйкестігін растайтын құжаттар;
- 9) резиденттің шетел валютасы шотының бар екендігі туралы банктің анықтамасы;
- 10) валюталық шарт бойынша міндеттемелердің туындауын, орындалуын және тоқтатылуын растайтын құжаттардың көшірмесі.

Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі танысу үшін осы бапта аталған құжаттардың түпнұсқаларын резиденттен сұратуға құқылы.

Шет тілінде жасалған құжаттар Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне мемлекеттік тілге немесе орыс тіліне аударылып ұсынылады.

Ескерту. 10-бапқа өзгерістер енгізілді - Қазақстан Республикасының 2007.01.12. № 224 (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-баптан қараңыз), 2009.07.04. № 167-IV (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-баптан қараңыз), 2012.01.06. № 530-IV (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-баптан қараңыз), 2012.12.24 № 60-V (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа

енгізіледі); 16.05.2014 № 203-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізіледі); 29.12.2014 № 269-V (01.01.2015 бастап қолданысқа енгізіледі); 24.05.2018 № 156-VI (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен.

11-бап. Валюталық мониторинг

1. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі валюталық мониторингті Қазақстан Республикасының төлем балансының тұрақтылығын бағалау мақсатында жүзеге асырады.

Валюталық мониторингтің негізгі міндеттері:

1) валюталық мониторинг объектілері жүзеге асыратын валюталық операциялар бойынша ақпарат базасын жасау;

2) Қазақстан Республикасы төлем балансының, сыртқы борышының және халықаралық инвестициялық позициясының статистикасын, оларды талдау мен болжауды жетілдіру болып табылады.

2. Резидент емес заңды тұлғалардың Қазақстан Республикасының аумағында бір жылдан астам жұмыс істейтін филиалдары мен өкілдіктері валюталық мониторинг объектілері болып табылады.

Валюталық мониторинг қолданылатын қызметтің түрлерін Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі айқындайды.

3. Валюталық мониторинг белгіленген есептілік нысандарына сәйкес валюталық мониторинг объектілерінің резиденттермен және резидент еместермен іске асыратын жобалары бойынша олардан ақпарат жинау әдісімен жүзеге асырылады.

4. Валюталық мониторинг жүргізу үшін есептілік мерзімдері мен нысандары Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актісінде белгіленеді.

12-бап. Ұлттық және шетел валютасын репатриациялау

1. Ұлттық және шетел валютасын репатриациялау уәкілетті банктердегі банк шоттарына:

1) тауарлар (жұмыстар, қызметтер көрсету) экспортынан ұлттық және шетел валютасындағы түсімдерді;

2) резидент емес міндеттемелерін орындамаған немесе толық орындамаған жағдайда, резиденттің тауарлар (жұмыстар, қызметтер көрсету) импорты бойынша есеп айырысуларды жүзеге асыру үшін резидент еместің пайдасына аударған ұлттық және шетел валютасын есептеуді білдіреді.

Резидент ұлттық және шетел валютасын репатриациялау талабының репатриациялау мерзімінде орындалуын қамтамасыз етуге міндетті.

Репатриациялау мерзімі тараптардың валюталық шарт бойынша міндеттемелерін орындау талаптары негізінде және Қазақстан Республикасы

Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актісінде белгіленген тәртіппен резидент есептейтін уақыт кезеңі болып табылады.

Резиденттердің валюталық операцияларын жүргізетін уәкілетті банктер резиденттен репатриациялау мерзімін нақты айқындауды немесе нақтылауды талап етуге құқылы.

2. Репатриациялау талабы осы Заңға сәйкес:

1) біртекті қарсы талапты есепке жатқызу арқылы резидент еместің міндеттемесі тоқтатылған;

2) олардың арасында бұрыннан бар бастапқы міндеттемені сол тұлғалар арасында өзгеше нысананы немесе орындалу тәсілін көздейтін басқа міндеттемемен ауыстыру арқылы резидент еместің міндеттемесі тоқтатылған;

3) резидент еместің міндеттемелерді орындамау тәуекелін сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандыру төлемі алынған;

4) резиденттің резидент еместен тартылған заем талаптарына сәйкес резиденттің міндеттемелерін қамтамасыз етуге немесе резиденттің шетелде ашылған филиалдары мен өкілдіктерінің қызметін қамтамасыз етуге арналған шетелдік банктердегі шоттарына ұлттық және шетел валютасы нақты есептелген жағдайларда ішінара немесе толық орындалды деп есептеледі.

3. Резидент резидент емеске талап қою құқығын басқа резидентке берген жағдайда, белгіленген мерзімде репатриациялау талабын орындауды қамтамасыз ету жөніндегі тиісті міндет талап ету құқығын қабылдаған резидентке көшеді.

4. Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі резиденттердің репатриациялау талабын орындауын қамтамасыз ету мақсатында резиденттердің экспорт және импорт жөніндегі келісімшарттардың есептік нөмірлерін алуының бірыңғай ережесі мен шарттарын және экспорттық-импорттық валюталық бақылауды жүзеге асыру тәртібін, сондай-ақ мәміленің сомасынан асып кеткен кезде келісімшарттың есептік нөмірін алу талап етілетін оған қатысты шекті мәнді белгілейді.

5. Ұлттық және шетел валютасын репатриациялауды бақылау мақсатында, валюталық шартта резидент еместердің міндеттемелерді орындау мерзімдері міндетті түрде көзделуі тиіс.

Міндеттемелердің орындалу мерзімдері өзгерген, репатриациялаудың белгіленген мерзімдеріне әсерін тигізетін өзге де мән-жайлар туындаған жағдайда, резиденттер уәкілетті банктерге және (немесе) Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне тиісті негіздемені және растау құжаттарын ұсына отырып, хабарлауға міндетті.

6. Осы бап талаптарының орындалуын және валюталық қаражаттың қайтарылмауының негізділігін бақылауды мемлекеттік кіріс органдарымен және

құқық қорғау органдарымен бірлесіп, оның ішінде өзара ақпарат алмасу жолымен Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі жүзеге асырады.

Ескерту. 12-бап жаңа редакцияда - ҚР 2009.07.04. № 167-IV (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-баптан қараңыз), өзгерістер енгізілді - ҚР-ның 2012.01.06 № 530-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 07.11.2014 № 248-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен.

3-тарау. ВАЛЮТАЛЫҚ ОПЕРАЦИЯЛАРДЫ ЖҮЗЕГЕ АСЫРУДЫҢ НЕГІЗГІ ПРИНЦИПТЕРІ

13-бап. Резиденттер арасындағы валюталық операциялар

Резиденттер арасындағы валюталық операцияларға тыйым салынады, оған мыналар кірмейді:

1) тараптардың бірі Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі және (немесе) Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі болатын операциялар;

2) өздеріне берілген лицензияға және (немесе) Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне сәйкес уәкілетті банктер мен уәкілетті ұйымдар жүзеге асыруға құқылы банктік операцияларға және өзге де операцияларға жатқызылатын валюталық құндылықтармен операциялар;

3) валюталық операциялар жүргізу жөніндегі банктік қызмет көрсетуге ақы төлеу, сондай-ақ шетел валютасымен банктік қызмет көрсету көзделетін шарттар бойынша тұрақсыздық айыппұлын (айыппұлдарды, өсімпұлдарды) төлеу;

4) номиналдық құны шетел валютасымен көрсетілген бағалы қағаздарды сатып алуға, сатуға, сыйақы төлеуге және (немесе) өтеуге байланысты операциялар;

4-1) тазартылған құйма алтынды сатып алу және сату жөніндегі операциялар;

4-2) мемлекеттік ислам бағалы қағаздарын шығару шарттарына сәйкес жүзеге асырылатын операциялар;

5) аударым аккредитивтерін ақы төлеу нысаны ретінде пайдаланған кезде экспортты (импортты) жүзеге асыруға байланысты комиссия шарттары бойынша ақша төлемдері мен аударымдары;

6) шетел валютасымен көрсетілген вексельдерді ақшалай міндеттемелерді орындау ретінде беру;

7) бажсыз сауда дүкендерінде тауарларды сату кезінде, сондай-ақ халықаралық тасымалдаулар кезіндегі жүру жолында жолаушыларға тауарлар сату және қызмет көрсету кезінде есеп айырысуға байланысты операциялар;

8) жеке тұлғаның Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге іссапарға шығуына байланысты шығыстарын, оның ішінде өкілдік шығыстарын төлеу

кезіндегі операциялар, сондай-ақ Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге іссапарға шығуына байланысты берілген жұмсалмаған авансты өтеу кезіндегі операциялар;

9) жеке тұлғалардың ақшаны өтеусіз аударуы немесе валюталық құндылықтарды жеке тұлғаларға, сондай-ақ жарғылық қызметі қайырымдылықты жүзеге асыруға бағытталған заңды тұлғаларға өтеусіз беруі;

10) жеке тұлғалардың басқа жеке тұлғалардың пайдасына банк салымдарын енгізуі;

11) Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерімен көзделген жағдайларда салықтар және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдерді төлеуге байланысты операциялар.

Қазақстан Республикасының аумағында ақшалай міндеттемелер, егер осындай міндеттемелер бойынша валюталық операциялар рұқсат етілсе, шетелдік валютада көрсетілуі мүмкін.

Ескерту. 13-бапқа өзгерістер енгізілді - ҚР 2009.07.04. № 167-IV (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-баптан қараңыз), 2012.01.06 № 530-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 16.11.2015 № 403-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 24.11.2015 № 422-V (01.01.2016 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен.

14-бап. Резиденттер мен резидент еместер арасындағы валюталық операциялар

1. Резиденттер Қазақстан Республикасының валюталық заңнамасына сәйкес тараптардың келісімі бойынша резидент еместермен ұлттық және (немесе) шетелдік валютамен мәмілелер жасасуға құқылы.

2. Резиденттер резидент еместермен операциялар бойынша шетел валютасымен көрсетілген вексельдер шығаруға құқылы.

3. Резидент еместер салымдар (депозиттер), бағалы қағаздар, резиденттермен қарыз алу операциялары және осы Заңда көзделген тәртіппен жүзеге асырылған өзге де валюталық операциялар бойынша алынған дивидендтерді, сыйақы мен өзге де кірістерді шектеусіз алуға және аударуға құқылы.

4. Егер осы Заңның 20-24-баптарында аталған валюталық операцияларға қатысты валюталық реттеу режимдері белгіленбесе, резиденттер мен резидент еместер арасындағы валюталық операциялар хабарлама режимін белгілеуге құқылы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілеген тәртіппен шектеусіз жүзеге асырылады.

Осы Заңда белгіленген валюталық реттеу режимдері тараптардың бірі Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі және (немесе) Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі болып табылатын резидент еместермен жасалатын валюталық операцияларға қолданылмайды.

15-бап. Резидент еместер арасындағы валюталық операциялар

1. Қазақстан Республикасының аумағында резидент еместер арасындағы валюталық операциялар осы Заңның 16-бабында белгіленген талаптарды ескере отырып шектеусіз жүзеге асырылады.

2. Қазақстан Республикасының аумағында резидент еместер арасындағы валюталық операцияларды жүргізуге шектеулер осы Заңның 32-бабында көзделген жағдайларда ғана енгізілуі мүмкін.

16-бап. Резиденттер мен резидент еместердің валюталық операциялар бойынша төлемдері және ақша аударымдары

1. Резиденттер мен резидент еместердің валюталық операциялар бойынша төлемдері және ақша аударымдары уәкілетті банктердегі банктік шоттар арқылы жүзеге асырылады, оған мыналар кірмейді:

1) Қазақстан Республикасының аумағындағы жеке тұлғалардың ұлттық валютамен төлемдері және ақша аударымдары, сондай-ақ олардың пайдасына төлемдер мен ақша аударымдары;

2) осы баптың 3-тармағына сәйкес жеке тұлғалардың уәкілетті банктерде банктік шот ашпай жүзеге асыратын ақша аударымдары;

3) бажсыз сауда дүкендерінде тауарларды сату кезінде, сондай-ақ халықаралық тасымалдаулар кезіндегі жүру жолында жолаушыларға тауарлар сату және қызметтер көрсету кезінде есеп айырысулар;

4) жеке тұлғалар мен уәкілетті банктердің немесе уәкілетті ұйымдардың арасындағы олардың айырбастау пункттері арқылы жүзеге асырылатын төлемдер ;

5) резидент заңды тұлғалардың резидент емес қызметкерлерге, сондай-ақ резидент емес заңды тұлғалардың резидент және резидент емес қызметкерлерге шетел валютасымен жалақы төлеуі;

6) жеке тұлғаның Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге іссапарға шығуына байланысты шығыстарын, оның ішінде өкілдік шығыстарын төлеу кезіндегі операциялар, сондай-ақ Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге іссапарға шығуына байланысты берілген жұмсалмаған авансты өтеу кезіндегі операциялар;

7) өз қызметін әуежайларда, порттарда және халықаралық қатынастар үшін ашылған шекаралық өткелдерде кедендік бақылаумен жүзеге асыратын жеке тұлғалар мен резидент емес заңды тұлғалар арасындағы төлемдер;

7-1) Қазақстан Республикасының аумағындағы әуежайлар мен теңіз порттарында шет мемлекеттердің кемелеріне қызмет көрсетілгені үшін резидент еместер мен резидент заңды тұлғалар арасындағы төлемдер, сондай-ақ резидент

еместердің аэронавигациялық қызмет көрсету, әуежай қызметі көрсететін қызметтерге және теңіз порттарының халықаралық рейстерге қызмет көрсету жөніндегі қызметтеріне ақы төлеуі;

8) резидент заңды тұлғалар мен өз қызметін Қазақстан Республикасының аумағында жүзеге асыратын бейрезидент заңды тұлғалар арасындағы Қазақстан Республикасының төлемдер және төлем жүйелері туралы заңнамасында белгіленген сома шегіндегі ұлттық валютадағы төлемдер;

9) чек, вексель беру (тапсыру) арқылы жасалатын төлемдер;

10) осы Заңда белгіленген тәртіппен резиденттер ашқан шетелдік банктердегі шоттар арқылы резидент еместер жүзеге асыратын операциялар бойынша төлемдер мен ақша аударымдары, сондай-ақ шетелдік банктердегі уәкілетті банктердің корреспонденттік шоттары арқылы төлемдер мен ақша аударымдары;

10-1) осы Заңда белгіленген тәртіппен резиденттер ашқан шетелдік банктердің шоттары арқылы жүзеге асырылатын, мемлекеттік ислам бағалы қағаздарын шығару шарттарына сәйкес жасалатын резиденттермен операциялар бойынша ақша төлемдері мен аударымдары;

11) Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актісінде көзделген жағдайларда, резидент еместер резиденттің міндеттемелерін орындау есебіне жүзеге асыратын олардың шетелдік банктердегі шоттарынан ақша аударымдары.

Резидент және резидент емес заңды тұлғалар Қазақстан Республикасының аумағында валюталық операциялар жүргізген кезде алған қолма-қол шетел валютасы олардың уәкілетті банктердегі банктік шоттарына міндетті түрде аударылуға тиіс.

Осы тармақтың бірінші бөлігінің ережелері тараптарының бірі Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі болып табылатын операцияларға қолданылмайды.

2. Осы Заңда оларға қатысты келісімшарттың есептік нөмірін тіркеу, хабарлау немесе алу талабы белгіленген валюталық операциялар бойынша Қазақстан Республикасының аумағындағы төлемдер қолма-қол ақшасыз тәсілімен жүзеге асырылады.

3. Резидент және резидент емес жеке тұлғалар белгіленген сома шегінде уәкілетті банктерде шот ашпай-ақ:

1) Қазақстан Республикасының аумағында, Қазақстан Республикасынан және Қазақстан Республикасына өтеусіз ақша аударымдарын (салықтық, лицензиялық төлемдерді, айыппұлдарды, мұрагерлік сома аударымдарын, алименттерді, гранттарды және басқаларын);

2) жеке тұлғаның кәсіпкерлік қызметті жүзеге асыруына байланысты емес және осы Заңға сәйкес оған қатысты келісімшарттың есептік нөмірін алу, тіркеу,

хабарлама талабы белгіленбеген өзге де ақша аударымдарын Қазақстан Республикасынан жүзеге асыруға құқылы.

4. Резиденттердің және резидент еместердің қолма-қол шетел валютасын пайдалану және банктік шотқа аудару тәртібі, сондай-ақ банк шотын ашпай-ақ ақша аударымдарының сомасы мен оларды жүзеге асыру тәртібі Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актілерінде белгіленеді.

Ескерту. 16-бапқа өзгерістер енгізілді - ҚР 2009.07.04 № 167-IV (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-баптан қараңыз), 2010.06.30 № 297-IV (2010.07.01 бастап қолданысқа енгізіледі), 2012.01.06 № 530-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 24.11.2015 № 422-V (01.01.2016 бастап қолданысқа енгізіледі); 26.07.2016 № 12-VI (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік отыз күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен.

17-бап. Шетел валютасын сатып алу және сату

1. Өздеріне берілген лицензияға немесе Қазақстан Республикасының заңдарымен берілген құқыққа сәйкес шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыруға құқығы бар уәкілетті банктер шетел валютасын Қазақстан Республикасында, сол сияқты шет елдерде сатуға және сатып алуға құқылы.

2. Қазақстан Республикасында шетел валютасын сатуды және сатып алуды резиденттер мен резидент еместер шетел валютасымен айырбастау операцияларын ұйымдастыруға құқығы бар уәкілетті банктерден, осындай уәкілетті банктердің айырбастау пункттері, сондай-ақ уәкілетті ұйымдардың айырбастау пункттері арқылы ғана Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі белгілеген тәртіппен жүргізеді.

3. Уәкілетті банктер ішкі валюта нарығында сұраныс пен ұсыныс көздеріне, сондай-ақ шетел валютасын пайдалану бағыттарына мониторингті жүзеге асыру мақсатында Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актісімен белгіленген тәртіппен есептеме беруге міндетті.

Ескерту. 17-бап жаңа редакцияда - ҚР-ның 2009.07.04. № 167-IV (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-баптан қараңыз); өзгеріс енгізілді - ҚР 2012.07.05 № 30-V (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен.

18-бап. Валюталық құндылықтарды, ұлттық валютаны, номиналы және (немесе) құны ұлттық валютамен көрсетілген бағалы қағаздарды және төлем құжаттарын және резиденттер шығарған номиналы жоқ бағалы қағаздарды Қазақстан Республикасына әкелу және Қазақстан Республикасынан әкету

1. Қолма-қол шетел валютасын, қолма-қол ұлттық валютаны, құжаттық бағалы қағаздарды және төлем құжаттарын Қазақстан Республикасына әкелуді

және Қазақстан Республикасынан әкетуді Еуразиялық экономикалық одақтың және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасының талаптары сақталған кезде резиденттер мен бейрезиденттер шектеусіз жүзеге асырады.

2. Жеке тұлғалар жалпы сомасы он мың АҚШ доллары баламасына тең немесе одан аспайтын қолма-қол шетел және (немесе) қолма-қол ұлттық валютасын (бағалы металдардан жасалған монеталарды қоспағанда) және жол чектерін кедендік декларациялаусыз Қазақстан Республикасына әкелуге немесе Қазақстан Республикасынан әкетуге құқылы.

3. Жеке тұлғаның жалпы сомасы он мың АҚШ доллары баламасынан асатын қолма-қол шетел валютасын және (немесе) қолма-қол ұлттық валютаны (бағалы металдардан жасалған монеталарды қоспағанда) және жолчектерін Қазақстан Республикасына әкелуі немесе Қазақстан Республикасынан әкетуі, Еуразиялық экономикалық одақтың кедендік аумағының құрамдас бөлігі болып табылатын аумақтан немесе аумаққа жүзеге асырылатын әкелу немесе әкету жағдайларын қоспағанда, Қазақстан Республикасының мемлекеттік кіріс органына міндетті кедендік декларациялауға жатады.

Кедендік декларациялау өткізілетін қолма-қол ақшаның және жол чектерінің шығарылуы және мақсаты туралы мәліметтер көрсетіле отырып, әкелінетін немесе әкетілетін қолма-қол шетел валютасының, қолма-қол ұлттық валютаның және жол чектерінің бүкіл сомасына жазбаша нысанда кедендік декларация беру арқылы жүзеге асырылады.

4. Жеке тұлғаның ұсынушыға арналғанқұжаттық бағалы қағаздарды, вексельдерді, чектерді (жол чектерінен басқа) Қазақстан Республикасына әкелуі немесе Қазақстан Республикасынан әкетуі, Еуразиялық экономикалық одақтың кедендік аумағының құрамдас бөлігі болып табылатын аумақтан немесе аумаққа жүзеге асырылатын әкелу немесе әкету жағдайларын қоспағанда, Қазақстан Республикасының мемлекеттік кіріс органына міндетті кедендік декларациялауға жатады.

5. Аффинирленген құйма алтынды, сондай-ақ заңды төлем құралы болып табылатын бағалы металдардан жасалған монеталарды Еуразиялық экономикалық одақтың кедендік аумағының құрамдас бөлігі болып табылмайтын аумақтан немесе аумаққа Қазақстан Республикасына әкелу немесе Қазақстан Республикасынан әкету Еуразиялық экономикалық одақтың және (немесе) Қазақстан Республикасының кеден заңнамасына сәйкес жүзеге асырылады.

Ескерту. 18-бап жаңа редакцияда - ҚР 2012.01.06 № 530-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңымен; өзгерістер енгізілді - ҚР 07.11.2014 № 248-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 26.12.2017 № 124-VI (01.01.2018 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен.

19-бап. Ақпарат және құжаттар ұсыну жөніндегі міндеттеме

1. Қазақстан Республикасының аумағында қызметін жүзеге асыратын резиденттер, сондай-ақ резидент еместер осы Заңда белгіленген талаптарды орындау мақсатында валюталық реттеу мен бақылау органдарына және валюталық бақылау агенттеріне өздері жүргізетін валюталық операциялар бойынша есептілікті, ақпарат пен құжаттарды ұсынуға міндетті.

2. Резиденттер және резидент еместер уәкілетті банктердің сұратуы бойынша олар арқылы жүргізілетін валюталық операциялар жөніндегі төлемдер мен ақша аударымдарының мақсатын көрсетуге, сондай-ақ осы Заңда белгіленген талаптарды орындау мақсатында төлемдер мен ақша аударымдарының көрсетілген мақсаттарын растайтын құжаттарды ұсынуға міндетті.

4-тарау. КАПИТАЛ ҚОЗҒАЛЫСЫНЫҢ ОПЕРАЦИЯЛАРЫ ЖӘНЕ ШОТТАР АШУ

20-бап. Экспорт (импорт) бойынша есеп айырысу

Р Қ А О - н ы ң е с к е р т п е с і !

1-тармақ Заңның 34-б. сәйкес 31.12.2006 дейін қолданылды.

1. Резиденттер тауарлар (жұмыстар, қызметтер көрсету) экспортына ақы төлеу валютасын тауарлар (жұмыстар, қызметтер көрсету) экспорты күнінен бастап 180 күн ішінде немесе тізбесін Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілейтін жекелеген тауарлар экспорты күнінен бастап 365 күн ішінде алуға және уәкілетті банктердегі шоттарға аударуға тиіс.

Резиденттердің тауарлар (жұмыстар, қызметтер көрсету) экспортына ақы төлеу ретінде алған олардың шетелдік банктердегі шоттарындағы валютасын Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің лицензиясы негізінде шетелдік банктерде ашылған шотқа аударуына жол беріледі.

РҚАО-ның ескертпесі!

2-тармақ Заңның 34-б. сәйкес 31.12.2006 дейін қолданылды.

2. Резидент емеске коммерциялық кредит шарттарымен тауарлар (жұмыстар, қызметтер көрсету) импорты бойынша есеп айырысуды жүзеге асыру үшін резиденттің резидент еместің пайдасына аударған валютасын, резидент емес міндеттемелерін орындамаған жағдайда, аудару күнінен бастап 180 күннен кешіктірмей резидент алуға және оны уәкілетті банктердегі шоттарға аударуға тиіс.

3. Тауарлар экспортына (импортына) байланысты 180 күннен астам мерзімге берілген коммерциялық кредиттер бойынша резиденттер мен резидент еместер арасындағы төлемдер тіркеу режимінде жүзеге асырылады.

Резиденттің немесе резидент еместің қаражатты қайтаруының немесе міндеттемелерді өзге де орындауының нақты мерзімі 180 күннен асып кеткен жағдайда, тіркеу режимі тауарлар экспортына (импортына) байланысты және 180 күннен аспайтын мерзімге берілген коммерциялық кредиттерге де қолданылады.

3-1. Жұмыстар, қызметтер көрсету экспорты (импорты) бойынша есеп айырысуларды жүзеге асыру кезіндегі резиденттер мен резидент еместер арасындағы төлемдер хабарлама режимінде жүзеге асырылады. Хабарлауды осындай төлемдерге қызмет көрсететін уәкілетті банк жүргізеді.

3-2. Валюталық реттеу режимдері келісімшарттың есептік нөмірін алу талап етілетін экспортқа (импортқа) байланысты коммерциялық кредиттерге қолданылмайды.

РҚАО-ның ескертпесі!

4-тармақ Заңның 34-б. сәйкес 31.12.2006 дейін қолданылды.

4. Резиденттердің резидент еместерге 180 күннен астам мерзімге берілген коммерциялық кредиттері бойынша резиденттер мен резидент еместер арасындағы төлемдер лицензиялау режимінде жүзеге асырылады.

РҚАО-ның ескертпесі!

5-тармақ Заңның 34-б. сәйкес 31.12.2006 дейін қолданылды.

5. Осы баптың 1-тармағында көрсетілген тізбеге кіретін тауарлар экспорты кезінде, егер резидент коммерциялық кредитті резидент емеске 365 күннен аспайтын мерзімге берген жағдайда, төлем мерзімін кейінге қалдыру шарттарымен жасалған резиденттер мен резидент еместер арасындағы төлемдер лицензиялауға жатпайды.

365 күннен аспайтын мерзімге берілген коммерциялық кредиттер бойынша резидент еместің қаражатты қайтаруының немесе міндеттемелерді өзгеше орындауының нақты мерзімі 365 күннен асып кеткен жағдайларда, резиденттер мен резидент еместер арасындағы төлемдер осы Заңда көзделген тәртіппен лицензиялауға жатады.

РҚАО-ның ескертпесі!

6-тармақ Заңның 34-б. сәйкес 31.12.2006 дейін қолданылды.

6. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің лицензиясы уәкілетті банктердегі шоттарға ұлттық валютаны және шетел валютасын есептеуге немесе резидент негіздеген мерзімде міндеттемелерді өзгеше орындауға құқық береді.

7. Алынып тасталды - ҚР 2009.07.04 N 167-IV (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-баптан қараңыз) Заңымен.

8. Уәкілетті банктер импорты жүзеге асыруға байланысты резиденттер арасындағы комиссия шарттары бойынша резидент еместердің пайдасына аккредитивтер аударуды көздейтін шетел валютасымен аударым аккредитивтерін резиденттердің пайдасына ашуға құқылы.

Ескерту. 20-бапқа өзгеріс енгізілді - ҚР 2009.07.04 № 167-IV (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-баптан қараңыз), 2012.01.06 № 530-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен.

21-бап. Тікелей инвестициялар

Резидент еместердің Қазақстан Республикасына және резиденттердің шет елге тікелей инвестициялары тіркеу режимінде жүзеге асырылады.

22-бап. Жарғылық капиталға қатысу, бағалы қағаздармен және туынды қаржы құралдарымен жасалатын операциялар

1. Резиденттер бағалы қағаздарды сатып алуға, ұйымға (оның ішінде жарғылық капиталына) қатысуды қамтамасыз ету мақсатында немесе оның мүлкіне жарна ретінде ақшаны және өзге де мүлікті енгізуге байланысты валюталық операциялар туралы, сондай-ақ туынды қаржы құралдарына байланысты валюталық операциялар туралы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне хабарлауға міндетті.

РҚАО-ның ескертпесі!

2-тармақ Заңның 34-б. сәйкес 31.12.2006 дейін қолданылды.

2. Резидент еместердің жарғылық капиталына қатысуды қамтамасыз ету мақсатында резиденттердің резидент еместердің бағалы қағаздарын, резидент еместердің инвестициялық қорларының пайларын сатып алуы, резиденттердің салымдар енгізуі, сондай-ақ резиденттер мен резидент еместер арасындағы туынды қаржы құралдарымен жасалатын операциялар лицензиялау режимінде жүзеге асырылады.

Осы тармақтың ережелері банктерге, сақтандыру ұйымдарына, сондай-ақ зейнетақы активтерін инвестициялық басқаруды жүзеге асыратын ұйымдарға және зейнетақы активтерін инвестициялық басқаруды дербес жүзеге асыратын жинақтаушы зейнетақы қорларына (олар зейнетақы активтерін инвестициялаған кезде) қолданылмайды.

РҚАО-ның ескертпесі!

3-тармақ Заңның 34-б. сәйкес 31.12.2006 дейін қолданылды.

3. Бағалы қағаздар нарығында кәсіби қызметті жүзеге асыратын ұйымдарға осы баптың 2-тармағында көрсетілген валюталық операцияларды жүзеге асыру үшін Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі өз қаражаты есебінен де, клиенттердің қаражаты есебінен де осындай операцияларды жүзеге асыруға құқық беретін лицензиялар береді.

Осы тармақтың ережелері бағалы қағаздар нарығында кәсіби қызметті жүзеге асыратын банктерге қолданылмайды.

РҚАО-ның ескертпесі!

4-тармақ Заңның 34-б. сәйкес 31.12.2006 дейін қолданылды.

4. Жеке тұлғалар мен резидент заңды тұлғалардың өздері алған лицензиялар шегінде бағалы қағаздар нарығының қазақстандық кәсіби қатысушылары арқылы жүзеге асыратын осы баптың 2-тармағында көрсетілген валюталық операциялары шектеусіз жүзеге асырылады.

РҚАО-ның ескертпесі!

5-тармақ Заңның 34-б. сәйкес 31.12.2006 дейін қолданылды.

5. Туынды қаржы құралдарының базалық активіне қатысты құқықтар мен міндеттемелерді іске асыру нәтижесінде жүзеге асырылатын резиденттер мен резидент еместер арасындағы валюталық операциялар хабарлама режимінде жүзеге асырылады.

Туынды қаржы құралдарының базалық активі болып табылатын тауарларға қатысты құқықтар мен міндеттемелерді іске асыру нәтижесінде жүзеге асырылатын резиденттер мен резидент еместер арасындағы валюталық операциялар осы Заңның 12 және 20-баптарында көзделген тәртіппен реттеледі.

РҚАО-ның ескертпесі!

6-тармақ Заңның 34-б. сәйкес 31.12.2006 дейін қолданылды.

6. Резиденттердің жарғылық капиталға қатысуын қамтамасыз ету мақсатында резидент еместердің резиденттердің бағалы қағаздарын, резиденттердің инвестициялық қорлардың пайларын қоса сатып алуы, резидент еместердің салымдар енгізуі, сондай-ақ резиденттердің бағалы қағаздарды халықаралық капитал нарықтарына бастапқы орналастыруы, оның ішінде резиденттердің бағалы қағаздарға депозитарлық қолхаттар шығаруы тіркеу режимінде жүзеге асырылады.

7. Осы баптың ережелері тікелей инвестицияларға қолданылмайды.

Ескерту. 22-бапқа өзгеріс енгізілді - ҚР 2009.07.04. № 167-IV (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-баптан қараңыз), 2012.01.06 № 530-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен.

23-бап. Қаржы қарыздары

1. Резиденттердің резидент еместерге және резидент еместердің резиденттерге 180 күннен астам мерзімге берген қаржы қарыздары тіркеу режимінде жүзеге асырылады.

2. Тіркеу режимі, егер резиденттің немесе резидент еместің қаражат қайтарымын немесе міндеттемелерді өзгеше орындауының нақты мерзімі 180 күннен асып кеткен жағдайда, 180 күннен аспайтын мерзімге берілген қаржы қарыздарына да қолданылады.

24-бап. Капитал қозғалысының басқа да операциялары

1. Капитал қозғалысының басқа операцияларына:

1) Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде жылжымайтын мүлікке жатқызылған жылжымалы заттарды қоспағанда, жылжымайтын мүлікке меншік құқығын сатып алу;

2) зияткерлік меншік объектілеріне ерекше құқықтарды толығымен сатып алу ;

3) бірлескен қызметке қатысушының міндеттемелерін орындау, сондай-ақ сенімгерлік басқару үшін ақшаны және өзге де мүлікті беру жатады.

2. Жылжымайтын мүлікке меншік құқығын сатып алуға байланысты резидент еместердің пайдасына резиденттердің төлемдері, резиденттердің пайдасына резидент еместердің төлемдері, сондай-ақ резиденттердің резидент еместерге (резидент еместердің резиденттерге) ақшаны және өзге мүлікті сенімгерлік басқаруға беруі хабарлама режимінде жүзеге асырылады.

РҚАО-ның ескертпесі!

3-тармақ Заңның 34-б. сәйкес 31.12.2006 дейін қолданылды.

3. Резидент заңды тұлғалардың жылжымайтын мүлікке меншік құқығын сатып алуға байланысты төлемдері, сондай-ақ олардың пайдасына резидент еместердің төлемдері тіркеу режимінде жүзеге асырылады.

4. Зияткерлік меншік объектілеріне ерекше құқықты толығымен сатып алуға байланысты резиденттердің резидент еместерге төлемдері, резиденттердің пайдасына резидент еместердің төлемдері, сондай-ақ резиденттердің бірлескен қызметке қатысушының міндеттемелерін орындау үшін ақшаны және өзге де мүлікті беруі мен алуы тіркеу режимінде жүзеге асырылады.

Ескерту. 24-бапқа өзгеріс енгізілді - ҚР 2009.07.04. № 167-IV (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-баптан қараңыз) Заңымен.

25-бап. Резиденттердің шоттары

1. Егер Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде өзгеше көзделмесе, резиденттер шет ел валютасымен уәкілетті банктерде банк шоттарын шектеусіз ашады.

2. Банктерді және Ұлттық почта операторын қоспағанда, резидент заңды тұлғалар шетелдік банкпен шарт жасасқан күннен бастап күнтізбелік отыз күннен кешіктірілмейтін мерзімде шетелдік банктерде банк (оның ішінде жинақ) шоттарын ашқаны туралы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне хабарлауға міндетті.

2-1. Жеке тұлғадан шетелдік банктегі шоты туралы хабарлау талап етілмейді. Резидент жеке тұлғалардың шетелдік банктердегі меншікті шоттарынан (меншікті шоттарына) аударымдардың көлемдері туралы осындай аударымдарды жүзеге асыратын уәкілетті банк хабарлайды.

РҚАО-ның ескертпесі!

3-тармақ Заңның 34-б. сәйкес 31.12.2006 дейін қолданылды.

3. Резидент жеке тұлғалардың шетелдік банктерде шоттар ашуы лицензиялау режимінде жүзеге асырылады, оған:

1) Экономикалық ынтымақтастық және даму ұйымының немесе ақшаның ізін жасыруға қарсы күрестің қаржылық шараларын әзірлеу тобының мүшелері болып табылатын мемлекеттерде орналасқан шетелдік банктерде шоттар ашу;

2) жеке тұлғаның өзге мемлекеттердің аумағында болған уақытта оларда орналасқан шетелдік банктерде шоттар ашуы кірмейді. Резидент жеке тұлғалар Қазақстан Республикасына оралғаннан кейін шетелдік банктегі шотын жабуға немесе лицензия алуға өтініш беруге міндетті.

РҚАО-ның ескертпесі!

4-тармақ Заңның 34-б. сәйкес 31.12.2006 дейін қолданылды.

4. Резидент заңды тұлғалардың шетелдік банктерде шоттар ашуы лицензиялау режимінде жүзеге асырылады, оған:

1) банктердің шоттар ашуы;

2) резидент қаржы ұйымдарының бағалы қағаздардың халықаралық нарықтарында қаржы құралдарымен мәмілелер жасасу үшін шетелдік банктерде шоттар ашуы;

3) резидент заңды тұлғалардың сол заңды тұлғаның филиалдары мен өкілдіктерін ұстауға байланысты шығыстарды қаржыландыру мақсатына арнап, шетелдік банктерде шоттар ашуы;

4) резидент заңды тұлғалардың шетелдік банктерде заңды тұлғаның жарғылық капиталын төлеуі ретінде талап етілетін қаражатты, егер мұндай талап резиденттің қатысуы көзделетін шет мемлекеттің заңнамасында белгіленсе, аударуға арналған шоттар ашуы;

5) резидент заңды тұлғалардың резидент еместерден тартылған қарыздар бойынша резиденттердің резидент еместер алдындағы міндеттемелерін қамтамасыз ету мақсатында шетелдік банктерге қаражатты аударуға арналған шоттар ашуы кірмейді.

Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің лицензиясында шетелдік банктегі қаражат қалдығының лимиті және шотты пайдалану шарттары белгіленуі мүмкін.

РҚАО-ның ескертпесі!

5-тармақ Заңның 34-б. сәйкес 31.12.2006 дейін қолданылды.

5. Резидент заңды тұлғалардың осы баптың 4-тармағының 3) тармақшасында аталған шоттарды ашуы тіркеу режимінде жүзеге асырылады.

Осындай шоттарды пайдалану шарттары Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актісінде белгіленеді.

Ескерту. 25-бапқа өзгеріс енгізілді - ҚР 2009.07.04 № 167-IV (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-баптан қараңыз), 2012.01.06 № 530-IV (алғашқы ресми

жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі)

Заңдарымен.

26-бап. Резидент еместердің шоттары

1. Резидент еместер уәкілетті банктерде шет ел валютасында және (немесе) ұлттық валютада банк шоттарын шектеусіз ашады.

2. Резидент еместер Қазақстан Республикасының аумағынан тыс жерлердегі өздерінің шоттарынан шетел валютасын және ұлттық валютаны уәкілетті банктердегі өздерінің банк шоттарына, сондай-ақ уәкілетті банктердегі өздерінің банк шоттарынан Қазақстан Республикасының аумағынан тыс жерлердегі өз шоттарына шектеусіз аударуға құқылы.

5-тарау. ВАЛЮТАЛЫҚ БАҚЫЛАУ

27-бап. Валюталық бақылаудың мақсаттары мен міндеттері

1. Валюталық бақылаудың мақсаты Қазақстан Республикасының резиденттері мен резидент еместер валюталық операциялар жүргізген кезде олардың Қазақстан Республикасының заңнамасын сақтауын қамтамасыз ету болып табылады.

2. Валюталық бақылаудың міндеттері:

1) жүргізілетін валюталық операциялардың Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкестігін айқындау;

2) валюталық операциялар бойынша төлемдердің негізділігін және оларды жүзеге асыруға қажетті құжаттардың болуын тексеру;

3) валюталық операциялар бойынша есепке алу мен есептіліктің толықтығын және объективтілігін тексеру болып табылады.

28-бап. Валюталық бақылау органдары мен агенттері

1. Қазақстан Республикасында валюталық бақылауды Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі, Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген өкілеттіктері шегінде өзге де мемлекеттік органдар (валюталық бақылау органдары) және валюталық бақылау агенттері жүзеге асырады.

2. Уәкілетті банктер және уәкілетті ұйымдар валюталық бақылау агенттері болып табылады.

Ескерту. 28-бапқа өзгеріс енгізілді - ҚР-ның 2009.07.04. № 167-IV (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-баптан қараңыз) Заңымен.

29-бап. Валюталық бақылау органдары мен агенттерінің құқықтары және міндеттері

1. Валюталық бақылау органдары мен агенттері өз құзыреті шегінде резиденттер мен резидент еместердің Қазақстан Республикасында жүргізетін валюталық операцияларына осы операциялардың Қазақстан Республикасының

заңнамасына, лицензиялардың шарттарына, тіркеу және хабарлама талаптарына сәйкес келуі бөлігінде бақылауды жүзеге асыруға міндетті.

2. Валюталық бақылау органдары өз құзыреті шегінде:

1) резиденттер мен резидент еместердің Қазақстан Республикасының валюталық заңнамасын сақтауын тексеруді жүзеге асырады;

2) резиденттер мен резидент еместердің валюталық операциялар бойынша есепке алу мен есептілігінің толымдылығын және дұрыстығын тексеруді жүзеге асырады;

3) валюталық операцияларды жүргізуге байланысты құжаттар мен ақпаратты сұратады;

4) валюталық бақылауды тиісті түрде жүзеге асыру мақсатында валюталық бақылау агенттеріне олардың орындауы үшін міндетті тапсырмалар береді;

5) валюталық операциялар бойынша есептілікті ұсыну тәртібін белгілейді;

6) анықталған құқық бұзушылықты жою туралы талаптар қояды және Қазақстан Республикасының барлық резиденттері мен резидент еместерінің орындауы үшін міндетті болып табылатын Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген басқа да шараларды қабылдайды.

2-1. Қазақстан Республикасының валюталық заңнамасын сақтау мақсатында Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі мен кеден ісі саласындағы уәкілетті органның өзара іс-қимыл жасау, ақпарат алмасу, оның ішінде электрондық нысанда ақпарат алмасу тәртібі, сондай-ақ осындай ақпарат алмасу шеңберіндегі мәліметтер тізбесі бірлескен актімен айқындалады.

3. Валюталық бақылау агенттері:

1) өздері, оның ішінде клиенттердің тапсырмасы бойынша операциялар жүргізген кезде Қазақстан Республикасының валюталық заңнамасы талаптарының сақталуын бақылауды жүзеге асыруға;

2) валюталық операциялар бойынша есепке алу мен есептіліктің толымдылығын және объективтілігін қамтамасыз етуге;

3) Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген өкілеттіктерге сәйкес өз клиенттері жол берген, өздеріне белгілі болған Қазақстан Республикасының валюталық заңнамасын бұзу фактілері туралы Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне, сондай-ақ басқа да валюталық бақылау органдары мен құқық қорғау органдарына хабарлауға;

4) валюталық бақылау органдарына өздерінің қатысуымен жүргізілетін валюталық операциялар туралы Қазақстан Республикасының заңдарында, Қазақстан Республикасы Президентінің актілерінде және валюталық реттеу органдарының нормативтік құқықтық актілерінде белгіленген тәртіппен ақпарат беруге міндетті.

4. Валюталық бақылау органдары мен агенттері өз өкілеттіктерін жүзеге асырған кезде өздеріне белгілі болған коммерциялық, банктік және заңмен қорғалатын өзге де құпияны Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сақтауға міндетті.

5. Уәкілетті банк резиденттің және (немесе) резидент еместің төлемдер мен ақша аударымдарын соңғысы осы Заңға және Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актілеріне сәйкес талап етілетін құжаттарды ұсынған жағдайда ғана жүзеге асырады.

6. Резиденттер мен резидент еместер валюталық операцияларды жүргізген кезде олардан валюталық бақылау агенттері валюталық бақылауды жүзеге асыру мақсатында осы Заңға сәйкес мыналарды талап етуге құқылы:

- 1) жеке басты куәландыратын құжат (жеке тұлғалар үшін);
- 2) Қазақстан Республикасында тұрақты тұру құқығын растайтын құжат (шетелдіктер мен азаматтығы жоқ тұлғалар үшін);
- 3) құрылтай құжаттары (заңды тұлғалар үшін);
- 4) заңды тұлғаны мемлекеттік тіркеу (қайта тіркеу) туралы анықтама (заңды тұлғалар үшін);

5) алып тасталды - ҚР-ның 2007.01.12 № 224-IV Заңымен.

6) алып тасталды - ҚР-ның 2012.01.06 № 530-IV (2012.01.01 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

7) валюталық шарт, оның ішінде Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актісінде белгіленген жағдайларда келісімшарттың есептік нөмірін беру туралы белгісі бар валюталық шарт;

8) осы Заңда белгіленген жағдайларда лицензия, тіркеу куәлігі, хабарлама туралы куәлік;

9) алып тасталды - ҚР-ның 2012.01.06 № 530-IV (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

10) экспорт (импорт) мәмілелері бойынша міндеттемелерді орындауды не соның негізінде орындаудың қажеттігін растайтын құжаттар.

7. Уәкілетті банктер жүргізілетін валюталық операцияларға тікелей қатысты емес құжаттардың ұсынылуын талап етуге құқылы емес.

8. Тұлға осы Заңға сәйкес және валюталық реттеу мен валюталық бақылау органдарының нормативтік құқықтық актілерінде талап етілетін құжаттарды ұсынбаған не дұрыс емес құжаттар ұсынған жағдайда не Қазақстан Республикасының валюталық заңнамасында талап етілетін іс-әрекетті жүзеге асырмаған жағдайда уәкілетті банктер валюталық операцияны жүзеге асырудан бас тартады.

Ескерту. 29-бапқа өзгерістер енгізілді - ҚР 12.01.2007. № 224 (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-баптан қараңыз), 2009.07.04. № 167-IV (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-баптан қараңыз), 2012.01.06 № 530-IV (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-баптан қараңыз), 2012.12.24 N 60-V (алғашқы ресми жарияланғанынан кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 26.12.2017 № 124-VI (01.01.2018 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен.

30-бап. Ықпал ету шаралары, қадағалап ден қою шаралары мен санкциялар

Ескерту. 30-баптың тақырыбына өзгеріс енгізілді – ҚР 02.07.2018 № 168-VI (01.01.2019 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

1. Уәкілетті банктер мен уәкілетті ұйымдардың Қазақстан Республикасының валюталық заңнамасын бұзушылықтары анықталған жағдайда Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген ықпал ету шараларын, қадағалап ден қою шараларын және санкцияларды қолдануға құқылы.

2. Алып тасталды - ҚР 16.05.2014 № 203-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңымен.

Ескерту. 30-бапқа өзгеріс енгізілді - ҚР 16.05.2014 № 203-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізіледі); 02.07.2018 № 168-VI (01.01.2019 бастап қолданысқа енгізіледі) Заңдарымен.

31-бап. Резиденттер мен резидент еместердің құқықтары және міндеттері

1. Қазақстан Республикасында валюталық операцияларды жүзеге асыратын резиденттер мен резидент еместер:

1) валюталық бақылау органдары жүргізген тексеру нәтижелері туралы анықтамалармен танысуға;

2) валюталық бақылау органдары мен агенттерінің іс-әрекетіне Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен шағым жасауға;

3) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де құқықтарды жүзеге асыруға құқылы.

2. Валюталық операцияларды жүзеге асыратын резиденттер мен резидент еместер:

1) валюталық бақылау органдары мен агенттеріне барлық сұратылатын құжаттарды және валюталық операциялардың жүзеге асырылуы туралы ақпаратты Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актілерінде белгіленген мерзімде беруге;

2) валюталық бақылау органдарының тексеру жүргізуі барысында, сондай-ақ тексеру нәтижелері бойынша оларға түсініктемелер табыс етуге;

3) жүргізілетін валюталық операциялар бойынша олардың Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің нормативтік құқықтық актілерінде белгіленген

мерзім ішінде сақталуын қамтамасыз ете отырып, есеп жүргізуге және есептеме жасауға;

4) валюталық бақылау органдарының анықталған бұзушылықтарды жою туралы талаптарын (нұсқауларын, ұйғарымдарын) орындауға;

5) валюталық бақылау органдарының тексеру жүргізуі барысында оларға өз үй-жайларына кіруін, құжаттарына және автоматтандырылған деректер базасына қол жеткізуін қамтамасыз етуге міндетті.

3. Резиденттер осы Заңда белгіленген жағдайларда лицензияны, тіркеу куәлігін, Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің хабарлама туралы куәлігін алу үшін уақтылы өтініш беруге және барлық қажетті шараларды қабылдауға, сондай-ақ берілген лицензияның шарттарын сақтауға міндетті.

Ескерту. 31-бапқа өзгеріс енгізілді - ҚР-ның 2009.07.04. № 167-IV (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-баптан қараңыз) Заңымен.

6-тарау. ҚОРЫТЫНДЫ ЕРЕЖЕЛЕР

32-бап. Арнайы валюталық режим

1. Қазақстан Республикасының экономикалық қауіпсіздігіне және оның қаржы жүйесінің тұрақтылығына қатер төнген жағдайда, егер ахуалды экономикалық саясаттың басқа шараларымен шешу мүмкін болмаса, арнайы валюталық режим енгізіледі.

Арнайы валюталық режим елдің экономикалық қауіпсіздігіне және оның қаржы жүйесінің тұрақтылығына төнген қатерді жою үшін жағдайлар жасауға бағытталған валюталық реттеу шаралар кешенін көздейтін және резиденттер мен резидент еместердің валюталық құндылықтарды пайдалануға байланысты операцияларды жүргізуіне жекелеген валюталық шектеулер енгізуге жол беретін, валюталық операцияларды жүргізудің айрықша режимі болып табылады. Арнайы валюталық режим оны енгізу үшін негіз болған жағдайларды жою мақсатында ғана қолданылатын уақытша шара болып табылады. Арнайы валюталық режим шеңберінде енгізілуі мүмкін шектеулерге мыналар жатады:

1) валюталық операция сомасынан процент ретінде айқындалатын мөлшердегі депозитті уәкілетті банкке не Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне белгіленген мерзімге сыйақы төлеместен орналастыруды талап ету;

2) валюталық операцияларды жүргізуге Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің арнайы рұқсатын алуды талап ету;

3) резиденттер алған шетел валютасын міндетті түрде сатуды талап ету;

4) шетелдік банктерде шоттарды пайдалану бойынша шектеулер, валюталық түсімді қайтару мерзімін және валюталық операциялар бойынша көлеміне, санына және есеп айырысу валютасына лимиттерді белгілеу.

Қазақстан Республикасының Үкіметі Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің және тиісті уәкілетті органдардың бірлескен ұсынуы негізінде өзге де уақытша валюталық шектеулерді енгізуі мүмкін.

2. Арнайы валюталық режим Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің және тиісті уәкілетті органдардың бірлескен ұсынуы негізінде Қазақстан Республикасы Үкіметінің актісімен енгізіледі.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің арнайы валюталық режимді енгізу туралы актісінде белгіленетін рұқсаттар мен хабарламаларға "Рұқсаттар және хабарламалар туралы" Қазақстан Республикасы Заңының күші қолданылмайды.

3. Қазақстан Республикасы Үкіметінің арнайы валюталық режимді енгізу туралы актісі:

1) енгізілетін шаралардың және валюталық құндылықтарды пайдалануға байланысты операцияларды жүргізуге уақытша шектеулердің тізбесін;

2) арнайы рұқсат беру шарттарын қоса алғанда, арнайы валюталық режимнің талаптарын орындау тәртібін;

3) арнайы валюталық режимнің енгізілу уақытын және қолданылу мерзімін қамтиды.

4. Арнайы валюталық режимнің қолданылу мерзімі бір жылдан асырылмайды

Арнайы валюталық режим енгізілген мерзім аяқталғаннан кейін арнайы валюталық режимнің күші жойылды деп саналады.

Қазақстан Республикасының Үкіметі Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің және тиісті уәкілетті органдардың бірлескен ұсынуы негізінде, тиісті акт шығару арқылы оның қолданылуын осы тармақта белгіленген мерзімдер шегінде ұзартуға не оның толық немесе ішінара мерзімінен бұрын күшін жоюға құқылы.

5. Арнайы валюталық режимнің қолданылуы кезеңінде резиденттер мен бейрезиденттер Қазақстан Республикасы Үкіметінің арнайы валюталық режимді енгізу туралы актісінде белгіленген талаптарды сақтауға міндетті.

Ескерту. 32-бап жаңа редакцияда - ҚР 2009.07.04. № 167-IV (қолданысқа енгізілу тәртібін 2-баптан қараңыз) Заңымен; өзгерістер енгізілді - ҚР 16.05.2014 № 203-V (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін алты ай өткен соң қолданысқа енгізіледі) Заңымен; 03.07.2017 № 86-VI (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) Конституциялық заңымен.

33-бап. Қазақстан Республикасының валюталық заңнамасын бұзғаны үшін жауаптылық

Қазақстан Республикасының валюталық заңнамасын бұзу Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес жауаптылыққа әкеп соғады.

34-бап. Осы Заңды қолданысқа енгізу тәртібі

1. Осы Заң, 2007 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізілетін 12-баптың 1-тармағын қоспағанда, жарияланған күнінен бастап алты ай өткеннен кейін қолданысқа енгізіледі.

2. Осы Заңның 5-бабының 4-тармағы 2) тармақшасының екінші абзацы, 7-бабы, 20-бабының 1, 2, 4-6-тармақтары, 22-бабының 2-6-тармақтары, 24-бабының 3-тармағы, 25-бабының 3-5-тармақтары 2006 жылғы 31 желтоқсанды қоса алған мерзім бойынша қолданылады.

3. "Валюталық реттеу туралы" 1996 жылғы 24 желтоқсандағы Қазақстан Республикасы Заңының (Қазақстан Республикасы Парламентінің Жаршысы, 1996 ж., N 20-21, 404-құжат; 1997 ж., N 13-14, 205-құжат, 1998 ж., N 16, 219-құжат; 1999 ж., N 20, 722-құжат; 2001 ж., N 4, 23-құжат; 2003 ж., N 10, 51-құжат; N 11, 56-құжат; N 15, 139-құжат) күші жойылды деп танылсын.

Қ а з а қ с т а н
Президенті

Р е с п у б л и к а с ы н ы ң